

Scris de adrian.vasilescu pe 03 iunie 2020, 20:27

Dobanda-cheie este atat cat trebuie sa fie

Banca centrala, in sedinta de vineri a consiliului de conducere, a redus la 1,75 la suta dobanda de politica monetara. Dupa ce, in martie, operase o prima scadere de la 2,50 la 2,00 la suta. Decizia se inscrie in seria de actiuni ce asigura atenuarea impactului pandemiei asupra fenomenelor si proceselor economice.

E adevarat, din incarcatura acestui indicator, supranumit si dobanda-cheie, pentru ca deschide multe usi, i-au fost luate doar 0,75 de puncte procentuale, in doua etape. Ar putea sa para o reducere prea putin semnificativa. Chiar s-au facut auzite voci critice – unele apeland la comparatii cu Rezervele Federale ale SUA ori cu Banca Centrala Europeana, altele referindu-se la bancile centrale din Polonia, Cehia si Ungaria – care au tinut sa sublinieze ca dobanda-cheie de 1,75 la suta este prea mare pentru vremurile actuale.

Da, cifrele noastre sunt diferite de cele invocate. Fed si BCE au coborat dobandzile aproape de zero. Aici, in regiunea noastra, Polonia a redus recent dobanda de la 0,5 la 0,1 la suta; Cehia a mentinut-o la 0,25 la suta; Ungaria, in schimb, a adus dobanda la facilitatea de depozit la 0,50 la suta in timp ce a scumpit facilitatea de creditare, urcand dobanda de la 0,95 la suta la 1,85 la suta. Fiecare banca centrala, dintre cele invocate, si-a facut propriile analize, propriile calcule si a luat acele decizii pe care le-a considerat cele mai potrivite cu realitatea economica din zona sa de actiune.

La fel a procedat si Banca Nationala a Romaniei. Decizia de a reduce dobanda-cheie la 1,75 la suta a fost luata la capatul unui itinerar lung, care a inceput cu analizele si propunerile din departamentele de specialitate, a continuat cu confirmarile obtinute in Comitetul de Politica Monetara si s-a incheiat cu dezbaterea si cu votul din Consiliul de Administratie. Cine a citit cu atentie comunicatul de dupa sedinta de politica monetara de vineri, in care a fost adoptata decizia in cauza, a vazut ca au fost facute analize comparative cu realitatile din lume si din Uniunea Europeana, cu deciziile altor banci centrale, dar intai si intai cu indicatorii din economia romaneasca. Solutia finala avand la baza doua considerente: 1) dobanda-cheie de 1,75 la suta este in deplin consens cu indicatorii cei mai importanti din economia romaneasca; 2) acest nivel al dobandzii de politica monetara este de natura sa contribuie efectiv atat la optimizarea lichiditatii in sistemul bancar, pentru ca bancile sa intensifice finantarea populatiei, a companiilor economice si a statului, cat si la scaderea dobandzilor in piata interbancara si pe piata creditelor.

BNR a avut spatiu de manevra pentru scaderea dobandzii-cheie cu 0,75 de puncte procentuale in

impresurarea in care, incepand inca din decembrie 2019, un ciclu inflationist lung, de peste doi ani, cu un varf de crestere a preturilor de 5,41 la suta in primavara lui 2018, s-a transformat in dezinflatie. Si, totodata, in conditiile in care prognoza de inflatie pentru al doilea trimestru din acest an indica in continuare o incetinire a cresterii preturilor. S-a oprit insa la 1,75 la suta pentru ca alti indicatori – si in primul rand deficitele in crestere ingrijoratoare ale bugetului, balantei comerciale si ale contului curent – nu permit o scadere si mai mare a dobanzii-cheie fara a situa economia tarii in fata unor riscuri dintre cele mai mari. in primul rand, ar destabiliza piata valutara si ar dezechilibra cursul de schimb leu-euro, intr-un moment in care – cum ati putut sa cititi in comunicatul BNR – au fost reduse la minimum fluctuatiile, care de altfel niciodata n-au fost mai mari de cativa bani.

O comparatie cu Fed-ul nu poate sa aiba, cu deosebire in actualele imprejurari, mai mult decat o semnificatie teoretica. Fed-ul a scos la bataie o gama completa de instrumente de politica monetara, implicand sume mari pentru imprumuturi de urgenta, cum numai SUA pot sa mobilizeze. Iar seful bancii centrale a SUA, subliniind ca e timpul sa foloseasca numai cuvinte puternice, a afirmat ca „nu exista nicio limita pusa sumelor in dolari ce ar putea sa sprijine economia“.

Banca Centrala Europeana se lupta cu deflatia, care este mai periculoasa, mult mai periculoasa decat inflatia. in aprilie, 12 tari din zona euro au inregistrat cresteri de preturi sub nivelul zero. Este, deci, de la sine inteles ca lasa inca dobanda cheie aproape de zero.

in zona noastra, Polonia are inflatie mai mare decat noi. Dar, in 2019, a adus deficitul bugetar la numai 0,7 la suta. Iar deficitul de cont curent, de numai minus 1 la suta in 2018, a fost transformat in excedent anul trecut. Are, deci, cum sa sustina o dobanda de politica monetara de numai 0,1 la suta.

Cehia are, de asemenea, inflatie mai mare decat Romania. Dar deficitul bugetar l-a lichidat de mult, de ani buni e pe plus, iar contul curent e tot pe plus. Ne comparam cu cehii?

Ungaria? Recent a coborat la 0,51 la suta dobanda la facilitatea de depozit, platind deci mai putin bancilor care fac depozite la banca centrala. in schimb, a urcat la 1,85 la suta dobanda la facilitatea de creditare. De ce? Inflatia lor continua sa fie mai mare decat a noastra, deficitul bugetar e pe minus (cu mult sub al nostru) iar contul curent e tot pe minus. Un minus de numai 0,9 la suta.

Abia de aici, comparand toate aceste date statistice, putem sa trecem la o analiza detaliata a dobanzii BNR de politica monetara. Nivelul de 1,75 la suta fiind exact ceea ce trebuie sa fie.

ADRESA: <http://crct.ro/nwbc>